

מעקב הומניטארי

השטח הפלסטיני הכבוש

גיליון 20 דצמבר 2007

תמצית דו"ח דצמבר 2007

לקריאת הדו"ח המלא באנגלית פנו לאתר OCHA :

http://www.ochaopt.org/documents/Humanitarian_Monitor_Dec_07.pdf

סקירת נושאים עיקריים

עדכון בנושא סגירת המעברים ברצועת עזה

במהלך חודש דצמבר חלה עלייה קלה במספר הסחורות שכניסתן לעזה אושרה בהשוואה לחודש נובמבר. 1,932 מטענים (מטען=משאית עם גרר אחד) , ביניהם 258 מטענים של ארגוני סיוע הומניטרי, נכנסו לעזה, לעומת 1,813 במהלך חודש נובמבר. ב-23 בדצמבר, מעבר סופה, שנסגר ב-28 באוקטובר, נפתח מחדש למעבר מזון ומצרכים אחרים. גם לפני תאריך זה הותרה כניסה של סחורות מסוימות דרך מעבר סופה, כל מקרה לגופו. במסגרת הסכם שנערך בין מצרים, סעודיה וחמאס, נפתח מחדש מעבר רפיח לזמן קצר לצורך יציאתם ושובם של 2,335 עולים לרגל למכה (חאג'). 920 עולים לרגל נוספים הורשו לצאת דרך המעברים ארז וכרם שלום, ו-960 אחרים הורשו לצאת דרך המעברים ארז וגשר אלנבי. כמו כן, ב-31 בדצמבר וב-1 בינואר, 202 פלסטינים אשר נותרו במצרים הורשו להיכנס לעזה דרך המעברים ניצנה וארז. לפי נתונים שנמסרו מארגון זכויות האדם הישראלי "גישה", 1,109 סטודנטים וקרובי משפחה ביקשו לצאת מעזה בחודש דצמבר למטרת לימודים בחו"ל, אולם 484 בלבד זכו לאישור, בעוד ש-625 נותרו מאחור. מבין 484 בעלי אישור היציאה, 19 נשלחו חזרה ע"י ישראל ו-82 ע"י המצרים. (לפרטים נוספים בנושא מעברי הגבול ברצועת עזה, ראו סעיף "גישה ומעברים").

המחסור בדלק כתוצאה מהסנקציות שהטילה ישראל על רצועת עזה

חלה עלייה בייבוא מוצרי הדלק במהלך חודש דצמבר אך זו לא הספיקה כדי למנוע את הידלדלות מלאי החירום של חברת החשמל של עזה (GPGC), המפעילה את תחנת הכוח היחידה ברצועה. הידלדלות מלאי החירום נגרמה עקב הסנקציות שהטילה ישראל על רצועת עזה. אספקת הדלק גדלה מ-45,000 ליטרים ביום במהלך חודש נובמבר ל-51,000 במהלך דצמבר. אספקת הסולר גדלה מ-190,000 ליטרים ביום ל-250,000. בעקבות החלטת ישראל להפחית את אספקת הבנזין לתעשייה בתאריך 28 באוקטובר, ירדה כמות המשלוחים מ-300,000 ל-241,500 ליטרים ביום. המחסור הושלם בעזרת 3,00,000 ליטרים שנשאבו ממלאי החירום. כשהטמפרטורות החלו לרדת באמצע חודש דצמבר 2007, לא היה באפשרות חברת GPGC לעמוד בדרישה הגוברת. אספקת החשמל למרבית המשפחות בעזה הופסקה במשך שמונה עד 12 שעות בכל שבוע.

הבצורת בדרום הגדה המערבית: רועי הצאן ספגו את המכה הקשה ביותר

האזורים הדרומיים והמזרחיים של נפת חברון והאזור המזרחי של נפת בית לחם סובלים משנת בצורת נוספת. לפי מידע שנמסר ממשרד החקלאות בחברון, כמות הגשמים בעיר חברון מאז תחילת עונת הגשמים (אמצע נובמבר 2007) הגיעה ל-90 מ"מ בלבד. הכמות הרגילה לעונה טובה היא 250 מ"מ גשם. באזור הדרום-מערבי של שטח השיפוט של עריית חברון ירדה כמות הגשם המועטה ביותר ולפי הדיווחים, ירדו בכפר סמוע 42.5 מ"מ גשם ובדהרייה 39 מ"מ בלבד. השילוב של הבצורת ומחירי המספוא הגבוהים הופך את פרנסתם של רועי הצאן לבלתי אפשרית. חלק מהרועים נאלצים למכור את כל הכבשים שלהם; לאחר מכירת הצאן לרבייה, אין באפשרותם לשוב לסגנון החיים של רעיית צאן. היות שאין להם משאבים אחרים ואפשרויות פרנסה חלופיות, סביר מאד להניח שהם יהפכו לנתמכי סעד.

יבול התותים ופרחי הציפורן בעזה

התותים ופרחי הציפורן נמנים עם הגידולים הרווחיים ביותר של רצועת עזה. כ-300 חקלאים עזתיים מגדלים כיום תותים ו-72 מגדלים ציפורנים. עבור חקלאים אלו, מהווים גידולים רווחיים אלה מקור פרנסה עיקרי ואלפי עזתים מוצאים את פרנסתם בענף זה במהלך תקופת הקטיף. כתוצאה מהסנקציות הכלכליות שהטילה ישראל על עזה לאחר השתלטות החמאס בחודש יוני 2007, אסרה ישראל את ייצוא הפלפלים ועגבניות השרי. עם זאת, בחודש נובמבר, הסכימה ישראל להתיר ייצוא של כמות מוגבלת מתוצרת התותים ופרחי הציפורן של עזה. לפי נתוני ארגון המזון והחקלאות של האו"ם (FAO), יבול התותים הכולל היה 1,600 טונות, מתוכן יוצאו 109 טונות בלבד. נתון זה משקף ירידה בשיעור של 83.8% בהשוואה ליבול התותים בשנת 2006 וירידה בשיעור של 89.4% בהשוואה לשנת 2005. מתוך סך היבול בשנת 2007, 150 טונות נסחטו למיץ ו-1,340 נמכרו בשוק המקומי במחיר מופחת. גורמים בצה"ל העריכו כי תותים במשקל 123 טונות הועברו לייצוא.

ירידה בכוח הקנייה (תוכנית המזון העולמית - WFP), עליה באבטלה

במהלך שנת 2007, חלה ירידה משמעותית בכוח הקנייה של הצרכנים בגדה המערבית וברצועת עזה. המצב החמיר בהשוואה לשנת 2006 הן בגדה המערבית והן ברצועת עזה. לפי נתוני הלשכה הפלסטינית המרכזית לסטטיסטיקה (PCBS), שיעור האבטלה ברצועת עזה גדל מ-30.4% ברבעון הראשון של שנת 2007 ל-32.9% ברבעון השלישי של אותה שנה; בגדה המערבית האבטלה גדלה מ-17.3% ל-18.6% באותה תקופה. לנתונים אלו מצטרפת העלייה החדה במחירי כל מוצרי המזון הבסיסיים, המאלצת את התושבים לעשות שימוש מוגזם בשיטות התמודדות שליליות, כגון צמצום בצריכת מזון והסתפקות בסוגי מזון הזולים ביותר. צעדים מעין אלה מובילים לחוסר ביטחון גובר בנוגע למזון, בייחוד ברצועת עזה וזאת על פי ממצאי סקר מהיר מטעם תוכנית המזון העולמית WFP.

מעבר חולים פלסטינים דרך מחסום ארז (ארגון הבריאות העולמי - WHO)

למרות שמחסום ארז נפתח בחודש דצמבר למקרים הומניטריים קשים, גישתם של חולים לשירותי רפואה מקצועית במרפאות חוץ של בתי חולים ולשירותי אישפוז בבתי חולים בישראל, ירושלים המזרחית, הגדה המערבית וירדן נדחתה בחלק מהמקרים. לפי מתאם הבריאות של משרד התיאום הביטחוני הפלסטיני (DCO), הוענקו אישורים ל-669 (64.3%) חולים, מתוך 1,041 שהגישו בקשה במהלך חודש דצמבר; 156 (15%) נדחו מסיבות ביטחוניות ו-216 (20.7%) בקשות עדיין נמצאו בבדיקה. לפי קצין התיאום הפלסטיני המוצב במחסום ארז, 620 חולים מאלה שקיבלו אישור ניסו בפועל לחצות את מעבר ארז בין התאריכים 1-13 ו-17-31 בדצמבר (חג הקורבן התקיים בין התאריכים 14-16 בדצמבר). מבין אלו, יציאתם של לפחות שישה חולים נדחתה לאחר תשאולם בידי הרשויות הישראליות במחסום ארז.

מקרי מוות ופציעה במהלך שנת 2007

במהלך שנת 2007, מוות כתוצאה מעימות ישיר נבע בעיקר מסיכולים ממוקדים (32%), פעילות צבאית (28%), אירועים על גדר הגבול (15%) ופעילות חשאית (8%). לעומת זאת, רבע מהפלסטינים שנפצעו בעימות ישיר (456) נפצעו במהלך הפגנות שנערכו בגדה המערבית, 14% נפצעו כתוצאה מסיכולים ממוקדים שביצע צה"ל ברצועת עזה, 12% נפצעו כתוצאה מפעולות צה"ל ברצועת עזה ו-10% נפצעו כתוצאה מפעילות צה"ל בגדה המערבית. רוב (85%) ההרוגים הפלסטינים במהלך שנה נרשמו ברצועת עזה, הן כתוצאה ישירה מהעימות עם ישראל והן כתוצאה מאלימות פנימית. האלימות בין הפלגים השונים הנה הגורם ל-78% מההרוגים ממעשי אלימות פנימיים, ל-80% מהפציעות ברצועת עזה ול-53% מהפציעות בעימותים פנימיים בגדה המערבית. לעומת זאת, האלימות בין הפלגים השונים וסכסוכים בין משפחות הם הגורם ל-8% ול-47%, בהתאמה, מההרוגים כתוצאה מאלימות פנימית בגדה המערבית.

מתוך המספר הכולל של פלסטינים שנפצעו בשנה זו, 38% נפצעו בעימותים פנימיים שהתרחשו ברצועת עזה ו-25% נפצעו בעימותים עם ישראל שהתרחשו בגדה המערבית. 13 ישראלים נהרגו בשנה זו, ביניהם ארבעה חיילי צה"ל במהלך פעילות צבאית בשטח הפלסטיני הכבוש וארבעה מתנחלים בגדה המערבית. שלושה ישראלים נהרגו כתוצאה מפיגועי התאבדות בתוך ישראל ושניים כתוצאה מפגיעת רקטות קסאם.

69% (או 175) מהישראלים שנפצעו בידי פלסטינים באירועים הקשורים ישירות לסכסוך במהלך שנה זו היו חיילי צה"ל. מבין הפצועים, 47% נפגעו בגדה המערבית, 42% בישראל ו-11% ברצועת עזה. 78 ישראלים שאינם חיילי צה"ל נפצעו, 58 מביניהם נפגעו בגדה המערבית ו-41 בישראל. מבין 103 הישראלים שנפצעו כתוצאה מרקטות קסאם ופצצות מרגמה שנפלו בשטח ישראל, 71% הנם חיילי צה"ל. 25 אזרחים זרים נפצעו במהלך שנת 2007, כולם בגדה המערבית ומרביתם (60%) במהלך הפגנות מחאה נגד הגדר שעוברת בשטחי השיפוט של נפות רמאללה ובית לחם. 24% נפצעו בידי מתנחלים ישראלים בנפת חברון; השאר, 76%, נפצעו בידי כוחות צה"ל.

הארגונים הבאים, בהם סוכנויות או"ם, ארגונים בינלאומיים, וארגונים המעורבים בארגון קבוצות עבודה סיפקו מידע לדו"ח: United Nations Children's Fund (UNICEF), United Nations Development Program (UNDP), United Nations Educational Scientific and Cultural Organization (UNESCO), United Nations Food and Agricultural Organization (FAO), United Nations Office for the Coordination of Humanitarian Affairs (OCHA), United Nations Office for the High Commissioner of Human Rights (OHCHR), United Nations Population Fund (UNFPA), United Nations Relief and Works Agency for Palestine Refugees in the Near East (UNRWA), United Nations Special Coordinator for the Middle East Peace Process (UNSCO), World Food Program (WFP), World Health Organization (WHO), Al Haq, Badil, Save the Children (UK), Defence of Children International – Palestine Section (DCI-PS), Oxfam GB, Palestine Hydrology Group (PHG) and members of the Temporary International Mechanism. (TIM).

סקירה כללית – מיקוד אזורי

הגדה המערבית לרבות ירושלים המזרחית

צו הפסקת עבודה כנגד המכללה הטכנית באזור C

צה"ל הוציא צו "הפסקת עבודה" כנגד המכללה הטכנית הפלסטינית Arrub Campus, הממוקמת לצד כביש 60 באזור C. הצו (מספר 14221, מטעם המנהל האזרחי של אזור יהודה ושומרון) נמסר בתאריך 1 בדצמבר 2007 ואוסר את השלמת השלב השני של בנין המכללה הטכנולוגית (בניין בן שתי קומות ואולם). הצו הוצא בגין בנייה ללא רישיון. השלב

הראשון של הפרויקט הושלם ללא כל התנגדות מצד הרשויות בישראל. הנהלת המכללה הגישה ערעור כנגד הצו. השימוע הראשון נקבע לתאריך 13 בדצמבר 2007, אולם נדחה למועד מאוחר יותר. במהלך שנת 2007, הרס צה"ל 108 מבנים בבעלות פלסטינית (מתוכם 42% היו מבני מגורים מאוכלסים) בשטח הפלסטיני הכבוש בגין בנייה ללא הרישיון הדרוש. המבנים שנהרסו בגין בנייה ללא רישיון מהווים 50% מהריסות המבנים המדווחות במהלך שנת 2007. השגת רישיון בנייה באזור C הנה כמעט בלתי אפשרית. צוי הפסקת העבודה הוצאו בעקבות אמצעים שונים שנקט צה"ל בעבר לפינוי שטחים הסמוכים לכביש 60 באותו אזור, לרבות כריתת כ-200 עצי זית, ארז ותפוח במהלך שנת 2004.

הבצורת בדרום הגדה המערבית: רועי הצאן ספגו את המכה הקשה ביותר

שטחי המרעה בשטח השיפוט של עיריית חברון משתרעים על שטח שגודלו מוערך ב-300,000 דונם, אשר 80%-90% מתוכו ממוקמים באזור מוכה הבצורת. אוכלוסיית הרועים היא הנפגעת העיקרית מהבצורת משום שהם זקוקים לעונת גשמים מבורכת כדי להשלים מספר יעדים: מילוי מקווי-מים במי גשמים עבור העדרים ולשם צריכה מקומית; עידוד צמיחת דגנים למספוא ולצריכה מקומית; והאכלת הכבשים באופן טבעי באמצעות מרעה. ההפחתה בכמות מי הגשמים פירושה צמיחה טבעית מועטה של צמחים למרעה, כך שתגדל התלות בהאכלה באמצעות מספוא. (מחירי המספוא שולשו במהלך השנה האחרונה ותוארו ע"י הרועים כ"בלתי נסבלים"). לפי משרד החקלאות, המחסור בגשם גרם נזקים ל-50% לפחות משטחי המרעה בכפר בני נעים, ריכוז בדואים מדרום להתנחלות כרמל, בכפר יאטא ובאזור אל-רמאדין.

- מספרם המוערך של הכבשים והעיזים בנפת חברון הוא 250,000. נתונים אלו מייצגים כ-40% מהאוכלוסייה הכוללת של ראשי צאן בשטח הפלסטיני הכבוש. מספר המתפרנסים מגידול מעלי-גרה קטנים מוערך ב-1,900 חוואים בנפת חברון, מתוכם ל-1,700 בעלות על למעלה מ-10 ראשי צאן. גודל העדר הממוצע הוא 132 ראשים, כאשר בבעלות כל בעל עדר 10-550 ראשים. תצפיות בשטח מאשרות כי הבצורת הסבה נזק חמור לקהילות הבדואים השוכנות במזרח בית לחם, מדרום להתנחלות כרמל (לרבות השבטים אל-זווידין, אל-חת'אלין, אל-נג'אדה ואום אל-ח'ייר) ובכפרים הקטנים בסביבת הכפר יאטא.

רצועת עזה

יבול התותים בעזה (המשך לסעיף "סוגיות עיקריות")

מגדלי התותים התמודדו עם מגוון בעיות במהלך עונת הקטיף של שנת 2007. חסרו להם חומרי דישון ויריעות פלסטיק המיועדים להבטחת איכות הפרי, כך שלא הייתה להם כל וודאות לגבי כושר הייצוא של התוצרת החקלאית. ישראל הסכימה לאפשר ייצוא דרך מעבר כרם שלום בלבד ורק שש משאיות עמוסות בתותים (15 טונות) הורשו לעבור בכל יום, לעומת 15 משאיות (37 טונות) בשנת 2006. במהלך ההובלה מעזה, התותים נותרו במשך שעות ארוכות חשופים לשמש בכרם שלום והדבר הוביל לפגיעה נוספת באיכותם. כתוצאה מכך, נפגעו היבולים מעזה והפכו לתחרותיים פחות מהתוצרת של השכנים במצרים, שם יכולים החקלאים לגדל פירות זולים יותר ללא הבעיות שעמן מתמודדים המגדלים העזתיים.

ייצוא תוצרת חקלאית מרצועת עזה 2005 - 2007

תקופה	ייצוא תותים	ייצוא ציפורנים
דצמבר 2005	1,030 טונות	5,564,160
דצמבר 2006	672 טונות	3,667,000
דצמבר 2007	109 טונות	8,556,000

הגנה על אזרחים

ניתוח הנתונים אודות הגנה על אזרחים- הרוגים ופצועים

מספר הפלסטינים שנהרגו כתוצאה מהסכסוך הישראלי-פלסטיני במהלך חודש דצמבר היה יותר מכפול ממספר הפלסטינים שנהרגו במהלך החודש הקודם (62 לעומת 28) וכלל אישה שנהרגה כאשר כוח צה"ל פתח באש לעבר קבוצת עולים לרגל שנכנסו לרצועת עזה דרך מעבר ארז. העלייה במספר ההרוגים הפלסטינים בלטה יותר ברצועת עזה (58 לעומת 25) והפכה את דצמבר לחודש שבו נהרגו הפלסטינים הרבים ביותר במהלך השנה כתוצאה מהסכסוך עם ישראל. במהלך חודש זה, בפעם הראשונה מאז ינואר 2005, לא אירעו בצפון הגדה המערבית מקרי מוות הנובעים ישירות מהסכסוך. שני ישראלים מההתנחלות קריית ארבע נהרגו ליד חברון בחודש דצמבר ובכך הגיע מנין ההרוגים הישראליים בשנה זו ל-13.

מספר מקרי הפגיעה בגדה המערבית הנובעים ישירות מהסכסוך ירד במהלך חודש דצמבר ב-31%. כ-45% מפגיעות אלו וכל מקרי הפגיעה של אזרחים זרים (4) התרחשו במהלך הפגנות מחאה נגד הגדר העוברת בנפת רמאללה. לעומת זאת, בחודש חלה עלייה בשיעור של 64% במספר מקרי הפגיעה בתקריות הקשורות ישירות לעימות בין ישראלים ופלסטינים ברצועת עזה; בעוד שמספר הפלסטינים שנפצעו עקב מבצעי סיכול ממוקד נותר יציב באופן יחסי (34 לעומת 33), חלה עלייה במספר הפצועים במהלך פעילויות קרקעיות של כוחות צה"ל (27 לעומת 5) ועלייה זאת יכולה להסביר את העלייה במספר הפצועים הכולל.

20 ישראלים נפצעו במהלך חודש זה, פי שלושה בהשוואה לחודש נובמבר. במידה רבה, ניתן לייחס נתון זה לעלייה חדה במספר חיילי צה"ל שנפצעו במהלך פעילות צה"ל ברצועת עזה (8 לעומת 1) כמו גם לעלייה במספר הישראלים שנפצעו כתוצאה מרקטות קסאם שנורו לעבר ישראל (2 אזרחים ישראלים לעומת 0 בחודש נובמבר) ומירי פצצות מרגמה (4 חיילי צה"ל לעומת 0 בחודש נובמבר).

בהשוואה לחודש נובמבר, חלה עלייה קלה במספר ההרוגים כתוצאה מעימותים פנימיים הן בגדה המערבית (3 לעומת 1) והן ברצועת עזה (12 לעומת 11). אלימות בין הפלגים השונים ברצועת עזה הביאה ל-40% ממקרי מוות אלו (6 מתוך 15). מספר הפצועים כתוצאה מעימותים פנימיים בין פלסטינים ירד ב-39% במהלך חודש זה. נתון זה נובע בחלקו מירידה משמעותית במספר הפצועים כתוצאה מאלימות בין הפלגים השונים הן בגדה המערבית (0 לעומת 62) וברצועת עזה (58 לעומת 94).

קהילות השוכנות ב"אזור החיץ" שבצפון הרצועה מצויות בסכנת עקירה

קהילות פלסטיניות השוכנות ב"אזור החיץ" שכפתה ישראל (הוכרז מחוץ לתחום לתושבים), הממוקם בצפון רצועת עזה הכבושה, לאורך הגבול עם ישראל, מצויות בסכנת עקירה. מאות משפחות כבר נעקרו מביתן בכוח עקב הריסת בתים ורכוש, פשיטות וחשש ממתקפות, כגון זו שהתרחשה באל-שווקה, בעוד שהמשפחות הנותרות חיות בפחד מתמיד. לעתים קרובות, ישנים הגברים והנערים מחוץ לבתיהם, במסגדים ובבניינים אחרים, מחשש למעצר או חקירה במהלך פשיטות ליליות שמבצע צה"ל, ומותירים את הנשים והנערות לבדן בבית. מצב זה מהווה פגיעה חמורה בזכות לקיום חיי משפחה ולהבטחת רווחת הילדים. לא קיימת הגדרה ברורה לגבי רוחבו המדויק של "אזור החיץ"; הדבר נתון לשיקול דעתם של החיילים, אך משתנה בטווח של 150-1,000 מטרים. מצב זה גם מונע מהחקלאים גישה לאדמתם וכבר גרם לפגיעה חמורה במצב הכלכלי של קהילות אלו. צה"ל כפה את קיומו של "אזור חיץ" זה באמצעות הריסת בתים ורכוש, יישור קרקע וחשיפה לאש ישירה, התורמים כולם לעקירתן בכוח של קהילות פלסטיניות.

תנאים חברתיים-כלכליים

סקר כוח העבודה מטעם הלמ"ס הפלסטיני (PCBS) רבעון 2 2007

התלות בתעסוקה במוסדות הרשות העמיקה:
160,000 אלף מועסקים במוסדות הרשות בשטחי הגדה המערבית ורצועת עזה

נתון זה מייצג :

- 22.9% מהמועסקים בשטחים
- 16.3% מהמועסקים בגדה המערבית
- 36.1% מהמועסקים ברצועת עזה
- 8.3 אחוזים מכוח העבודה ברשות הפלסטינים ברצועת עזה.

נתוני עוני* שנתיים מבוססי צריכה (למ"ס פלסטיני)

המקור: הלמ"ס הפלסטיני, עוני בפלסטין, אוגוסט 2007

השנה	הגדה המערבית	רצועת עזה	השטחים הכבושים
1998	14.5%	33%	20.3%
2001	16.2%	41.9%	23.6%
2004	19.8%	37.2%	25.6%
2005	22.3%	43.7%	29.5%
2006	24%	50.7%	30.8%

* חיים על פחות מ-\$ 2.2 ליום

עוני מרוד* בשטחים הכבושים

נתונים מבוססי צריכה (הלמ"ס הפלסטיני)

השנה	הגדה המערבית	רצועת עזה	השטחים הכבושים
1998	8.4%	21.6%	12.5%
2001	12.0%	35.4%	19.5%
2004	11.6%	26.0%	16.4%
2005	13.1%	27.9%	18.0%
2006	13.0%	34.8%	18.5%

* חיים על פחות מ-\$ 1.6 ליום לנפש.

האוכלוסייה הפלסטינית - פרופיל

על פי תחזיות של הלשכה הפלסטינית המרכזית לסטטיסטיקה (פלמ"ס)

ישנם 10.1 מיליון פלסטינים:

- 3.95 מיליון חיים בשטחים הפלסטינים הכבושים, כולל מזרח ירושלים (39.2%).
- 1.1 מיליון פלסטינים חיים בישראל (11.2%).
- 2.8 מיליון חיים בירדן (27.7%).
- 1.6 מיליון חיים במדינות ערב אחרות (16.2%).
- 0.57 מיליון חיים במדינות אחרות (5.7%).

חלוקה גיאוגרפית:

2.5 מיליון פלסטינים חיים בגדה המערבית, כולל מזרח ירושלים (63%).
1.5 מיליון חיים ברצועת עזה (37%).

חלוקה לפי גיל:

45.7% מהאוכלוסייה בשטחים הכבושים הם מתחת לגיל 15.
52.3% מהאוכלוסייה הם מתחת לגיל 18.
3% הם מעל לגיל 65.

נתונים דמוגרפיים נוספים:

שיעור לידות מוערך: 36.7 לידות ל-1000 תושבים.
שיעור תמותה מוערך: 3.9 מקרי מוות לכל 1000 תושבים.
מספר לידות ממוצע לאישה: 4.6 (נכון לשנת 2003).
תוחלת חיים: 71.7 שנים לגברים ו-73 לנשים.

מקורות ורציונאל

שלושה גורמים חברו יחד ותרמו להיווצרות המשבר ההומניטרי בשטחים הכבושים:
1. העדר הגנה על אזרחים והתגברות האלימות. 2. הכבדת ההגבלות על התנועה בשטחים ו-3. המשבר הפיננסי והמוסדי שפקד את הרשות הפלסטינית (רש"פ) בעיקבות ניצחונה של תנועת החמאס בבחירות למועצה המחוקקת הפלסטינית (PLC) שנערכו בינואר 2006.

OCHA עוקבת אחר ההתפתחויות בשטחים הכבושים ומדווחת מדי חודש על נושאים של הגנה על אזרחים ועל הגבלות התנועה בשטחים הכבושים מאז 2002. ואולם, בעיקבות ההידרדרות החדה במצב ההומניטארי השורר בשטחים, חברו יחד מספר סוכנויות של האו"ם ואיגונים לא ממשלתיים שהשתתפו בפניה המושלבת לגיוס תרומות (CAP) 2006 והפיקו יחדיו את **המעקב ההומניטארי**. זהו פירסום חודשי ובו מעקב שיטתי אחר ההתפתחויות בשטח תוך התמקדות במדדים ההומניטאריים עיקריים בסקטורים הבאים: הגנה על אזרחים, הגנה על ילדים, תנאים סוציו-אקונומיים בריאות, כולל תמיכה פסיכו-סוציאלית, בטחון במזון, חקלאות, חינוך, מים ותברואה. דיווח זה כולל גם מידע על הגבלות תנועה וחופש גישה ההומניטארי, כולל מעקב אחרי התחייבויות ברטיני משנת 2002.

המעקב ההומניטארי הנוכחי מסתמך על החלטות מוצעת הבטחון, ההכרזה האוניברסאלית על זכויות האדם, ההחוק ההומניטארי הבינלאומי (IHL) הסכם המעברים (AMA) ושואב מהם את הסטנדרטים לניטור מדדי ההגנה, הגישה וחופש התנועה. המגזרים השונים קבעו את העקרונות ההומניטאריים המקובלים כנקודת התייחסות התחלתית ופיתחו מדדים שבאמצעותם ניתן לאמוד את המצב ההומניטארי במצב של קונפליקט ממושך ומתמשך, כמו זה השורר בשטחים הכבושים.

המעקב ההומניטארי משתמש בשילוב של מדדים ההומניטאריים, בתצפיות שדה מאוששות, ובדיווחים ממקורות מוסמכים על המצב הסוציו-אקונומי וההומניטארי השורר בשטחים הכבושים, על מנת לנתח באמצעותם את המצב. בכוחן של שיטות מגוונות אלה לספק נקודות מבט שונות על המצב השורר בשטחים. המדדים ההומניטאריים חושפים שינויים בטווח הרחוק יותר, כמו גם הסתמנות של מגמות חדשות מדי חודש. תצפיות השדה ממחישות סימנים של מתח שעשוי להצביע על שינויים עתידיים. דו"חות מספקים מידע

ספציפי בנושאים ממוקדים או מתארים את התמונה הרחבה יותר על הנעשה בשטחים הכבושים.

לקריאת הדו"ח המלא באנגלית ולעיון בטבלאות הנתונים המפורטות פנו לאתר OCHA

:

http://www.ochaopt.org/documents/Humanitarian_Monitor_Dec_07.pdf

דו"ח המלא ניתן למצוא נתונים מפורטים במבט חודשי אודות הנושאים הבאים:

- **הגנה על אזרחים** – מספר ההרוגים והפצועים, ישראלים ופלסטינים כתוצאה ישירה מהסכסוך הישראלי-פלסטיני.
- **הגנה על אזרחים** – מספר ההרוגים והפצועים פלסטינים כתוצאה מהעימותים הפנימיים בין הפלגים הפלסטיניים.
- **הגנה על ילדים** – מספר ההרוגים והפצועים, ישראלים ופלסטינים כתוצאה ישירה מהסכסוך הישראלי-פלסטיני וכתוצאה מעימותים פנים פלסטיניים.
- **אלימות ופגיעה ברכוש פרטי** (אלימות מתנחלים; הריסות בתים)
- **גישה וחופש תנועה** – המכשולים הפיזיים ומשטר ההגבלות והיתרי התנועה בגדה וברצועה; יישום הסכם המעברים (AMA) ותפקוד המעברים העיקריים ברצועה.
- **מצב סוציו-אקונומי**
- **זמינות ונגישות שירותי הבריאות**
- **בטחון במזון**
- **סוגיות בחקלאות**
- **מצב המים והתברואה**

המשרד לתאום הומניטארי של האו"ם – OCHA

ת.ד. 38172 ירושלים, טל: 9962 / 5853 582 – 02 ochaopt@un.org www.ochaopt.org